

- *Територіальний розвиток України в контексті виконання Угоди про асоціацію України з ЄС (доповідач — член-кореспондент НАН України Є.О. Маруняк)*
- *Інтеграція та дезінтеграція держави як виклик для етнопонаціональної політики України (доповідач — доктор політичних наук В.А. Явір)*
- *Про реалізацію рішень засідання Науково-технічної ради НАН України від 1 липня 2021 р. (доповідач — академік НАН України В.П. Горбулін)*
- *Про нагородження відзнаками НАН України та Почесними грамотами НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України (доповідач — академік НАН України В.Л. Богданов)*
- *Кадрові та поточні питання*

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

7 липня 2021 року

Засідання Президії НАН України 7 липня 2021 р. відбулося у режимі відеоконференції під головуванням президента НАН України академіка НАН України Анатолія Глібовича Загороднього.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали наукову доповідь директора Інституту географії НАН України члена-кореспондента НАН України **Євгенії Олександрівни Маруняк** про територіальний розвиток України в контексті виконання Угоди про асоціацію України з ЄС (докладніше див. на с. 21).

Питання збалансованого (сталого) розвитку територій особливо актуалізувалося в європейській політиці та практиці наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. під впливом загострення процесів глобалізації, очевидної диспропорційності розвитку окремих територій, викликів, що постають у площині збереження навколишнього природного середовища та зміни клімату. В Україні також поглибилося дослідження цих проблем.

Відповідно до положень таких міжнародних документів, як Порядок денний на ХХІ ст., Цілі сталого розвитку до 2030 року, інших глобальних ініціатив, увагу акцентовано на пріоритетах поліцентричного розвитку держави. Основою цього стали методологія досліджень та визначення напрямів удосконалення соціально-економічного простору розвитку держави. Механізми, що забезпечують реалізацію таких пріоритетів, закладено в рамкових документах ЄС, а саме: «Європейська перспектива просторового розвитку», «Територіальний Порядок денний ЄС на шляху до інклюзивної, розумної та збалансованої Європи різноманітних регіонів», «Стратегія Європа-2020», «Стратегія сталого розвитку ЄС», «Європейський зелений курс» тощо.

У 1990-х роках Україна опинилася в ситуації складного геополітичного та гео економічного вибору, відсутності напрацьованих моделей соціально-економічного розвитку та політики за багатьма секторами. За висновками, отриманими за резуль-

татами багаторічних досліджень профільних установ НАН України, зокрема й Інституту географії НАН України, це призвело до зростання диспропорцій соціально-економічного розвитку та вираженої поляризації соціально-економічного ландшафту, неконтрольованого розвитку процесів урбанізації та субурбанізації, занепаду значної частини сільських поселень та малих міст, надмірного впливу на навколишнє середовище й загострення екологічних проблем. Для їх подолання було обґрунтовано методологію збалансованого природокористування і розвитку територій різного типу з урахуванням негативних наслідків взаємодії суспільства з природою. Останніми роками особлива увага приділялася вдосконаленню секторальних політик та стратегій, а також формуванню баз даних і створенню атласно-інформаційних систем. Потреба комплексного наукового супроводу цих проблем зберігається й надалі.

Значні позитивні зрушення у формуванні політики територіального розвитку в Україні пов'язані з підписанням Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом та поступовою імплементацією її положень, що зумовило низку реформ, зміни в законодавстві та активну участь України у міжнародних проєктах. Серед цих заходів особливе значення має реформа з децентралізації влади, поступове впровадження європейських директив щодо адаптації до зміни клімату, екологічного управління та освіти, забезпечення якості атмосферного повітря, управління різними видами ресурсів та відходами, охорони природи, збереження й захисту біологічного та ландшафтного різноманіття, якості міського середовища.

Інститут географії НАН України здійснює послідовну наукову підтримку імплементації положень міжнародних конвенцій, Порядку денного на XXI ст., Цілей сталого розвитку до 2030 року, Угоди про асоціацію України з ЄС, долучаючись до підготовки законопроектів та методичних рекомендацій, слухань у комітетах Верховної Ради України, діяльності міжвідомчих робочих груп, сприяючи трансферу

У залі Президії НАН України

нових знань з країн ЄС та здійснюючи конкретні розробки в інтересах органів державної та місцевої влади.

Водночас для успішного досягнення Цілей сталого розвитку 2030, інтеграції екологічної складової у процес територіального планування необхідні налагодження більш тісної співпраці з профільними міністерствами, розширення контактів з територіальними громадами та їх асоціаціями, поглиблена спеціалізація окремих дослідницьких напрямів відповідно до інституційних та суспільних запитів. Особливу значущість має проведення обґрунтованого комплексного оцінювання територіального капіталу, впливів на навколишнє середовище, а також організація подальших досліджень, спрямованих не лише на визначення й використання новітніх підходів до такого оцінювання, а й на впровадження отриманих результатів для забезпечення сталого (збалансованого) територіального розвитку громад, регіонів та держави загалом. При цьому значний потенціал має методологія географічної науки.

В обговоренні доповіді взяли участь почесний директор Інституту географії НАН України академік НАН України Л.Г. Руденко; керівник експертної групи збереження архітектурної спадщини та створення безбар'єрного простору Директорату просторового планування територій та архітектури Міністерства розвитку громад і територій України А.В. Банних; директор ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М. Геєць; директор ДУ «Інститут еконо-

міко-правових досліджень ім. В.К. Мамутова НАН України» член-кореспондент НАН України В.А. Устименко; радник Президії НАН України академік НАН України Д.О. Мельничук; директор Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України академік НАН України Б.В. Буркинський; академік-секретар Відділення загальної біології НАН України академік НАН України В.Г. Радченко; директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С. Яцків; член Президії НАН України академік НАН України А.Г. Наумовець.

Президія НАН України відзначила необхідність поглиблення в Академії досліджень з проблем сталого територіального розвитку громад; впровадження в практику методології екологічного оцінювання впливів на довкілля; виявлення потенційних територій для заповідання, а також розширення мережі природоохоронних територій; опрацювання принципів та методів забезпечення сталого (збалансованого) розвитку сільських територій і міських поселень.

* * *

Далі члени Президії НАН України заслухали наукову доповідь провідного наукового співробітника Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України доктора політичних наук **Віри Анатоліївни Явір** на тему «Інтеграція та дезінтеграція держави як виклик для етнополітичної політики України» (докладніше див. на с. 29).

Збереження суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності держав у сучасному глобалізованому світі є складною багатоаспектною проблемою, яка лежить не лише в політичній та правовій площинах. Останні роки ознаменувалися низкою принципово нових викликів національній безпеці держав, серед яких головними слід вважати такі, що пов'язані з технологіями етнополітичної дестабілізації та дезінтеграції. Гібридні війни, поява нових та ескалація заморожених етнополітичних конфліктів, перехід їх у збройну фазу супроводжуються дезінтеграційними проявами — сепаратизмом, сецесією, іреден-

тизмом, які можуть призводити до зміни кордонів суверенних держав. Україну не оминула ця тенденція сучасного світу, що свідчить про актуальність наукових досліджень етнополітичної проблематики. Анексія Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, втрата контролю над частинами Донецької та Луганської областей внаслідок агресії Росії — все це прояви більш глибокого за сукупністю причин і наслідків та більш тривалого у часі процесу — етнополітичної дезінтеграції, що може мати різні форми.

Не менш актуальним викликом для України є процес реінтеграції тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу, що зумовлює необхідність удосконалення концептуальних засад державної етнополітичної політики. Попередні спроби етнополітичної інтеграції суспільства, подолання етнокультурного та етнополітичного розколу в Україні виявилися не досить успішними. Політику реінтеграції України доводиться проводити в складних умовах етнополітичного конфлікту, зовнішньополітичного тиску, гібридної війни. Сприяти її успішності та ефективності може системне комплексне наукове вивчення природи процесів етнополітичної інтеграції й дезінтеграції в Україні та світі. Дослідження зарубіжних моделей та стратегій етнополітичної реінтеграції, деокупації, постконфліктної відбудови сприятиме напрацюванню практичних рекомендацій для етнополітичної політики України.

Науковці установ Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України активно співпрацюють з органами державної влади, міністерствами і відомствами в рамках підготовки аналітичних та прогностичних матеріалів з різних аспектів етнополітичної і етнополітичної проблематики, вивчення зарубіжного досвіду, консолідації поліетнічного суспільства та гармонізації сфери етнополітичних відносин, підвищення ефективності етнополітичної політики держави в умовах сучасних викликів.

Так, розроблено низку рекомендацій стосовно удосконалення політико-правових засад етнополітичної політики, етнополітичної безпеки, забезпечення прав національних меншин

України, зокрема здійснено наукові експертизи та підготовлено пропозиції щодо розроблення таких законопроектів, як «Про внесення змін до Конституції України» (щодо уточнення етнонаціональних термінів); «Про національні меншини в Україні» (нова редакція); «Про внесення змін до законодавства України про запобігання та протидію дискримінації»; «Про внесення змін до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»; «Про внесення змін до Закону України «Про основи національної безпеки України» (щодо протидії сепаратизму, зовнішній агресії); «Про внесення змін до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (щодо протидії новітнім загрозам національній безпеці та територіальній цілісності України); «Про Концепцію державної етнонаціональної політики України», які було надіслано до органів влади та використано в законотворчій роботі.

Вчені Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України з цієї проблематики видали колективні монографії «Політико-правові механізми запобігання сепаратизму в демократичному суспільстві» (2014), «Політико-правові механізми запобігання дискримінації в Україні в контексті європейської інтеграції» (2015), «Правовий вимір державної інформаційної політики України в умовах глобальних викликів» (2018); наукові праці «Етнополітична безпека України: політико-правові механізми протидії етнополітичній дезінтеграції держави» (2015), «Модель етнонаціональної політики для реінтеграції Донбасу і Криму» (2016), «Політичні та міжнародно-правові механізми деокупації та відновлення територіальної цілісності держави: світовий досвід і Україна» (2017), «Відродження постконфліктних територій: світовий досвід і Україна» (2020) та ін.

Ефективна протидія агресору, відновлення суверенітету України над усією її територією, зміцнення держави та інтеграція й консолідація українського соціуму потребують, крім іншого, динамічної державної етнонаціональної політики. З'ясування викликів такої політики і пошук відповідей на них перебувають у фокусі

Виступ доктора політичних наук Віри Анатоліївни Явір

досліджень Інституту. Так, опубліковано низку колективних праць: «Донбас в етнополітичному вимірі» (2014), «Консолідація українського суспільства: етнополітичний вимір» (2018), «Інтеграційні перспективи України в контексті російської агресії в Криму та на Донбасі: аналіз підходів парламентських політичних сил» (2018), «Зміна цивілізаційної парадигми розвитку України: теоретико-методологічний аналіз» (2019), «Етнополітичні чинники консолідації сучасного українського суспільства» (2020), аналітичні записки «Політика цивілізаційного оновлення України: історична актуальність, стратегії, прогнози» (2016), «Модель суспільної консолідації в сучасній Україні» (2017) та ін.

Значну роботу з дослідження історії, аналізу сучасного стану етнонаціональних відносин в Україні, етнонаціональної складової гібридної війни та пошуку шляхів інтеграції тимчасово окупованих територій впродовж останніх років здійснюють науковці Інституту історії України НАН України. Від 2014 р. співробітники установи опублікували низку монографічних досліджень: «Етнонаціональна історія Донбасу: тенденції, суперечності, перспективи в світлі сучасного етапу українського націотворення» (2014), «Крим в умовах суспільно-політичних трансформацій (1940–2015)» (2016), «Триста років самотності: Український Донбас у пошуках смислів і Батьківщини» (2016,

Виступ академіка НАН України Володимира Павловича Горбуліна

2020), «Донбас і Крим в економічному, суспільно-політичному та етнокультурному просторі України: історичний досвід, модерні виклики, перспективи» (2016), ««Русский мир» в Україні: на краю прірви» (2018), «Кримський вузол» (2019), «Євразійський розлам: Україна в добу гібридних викликів» (2019), а також аналітичні матеріали для органів влади: «Донеччина і Луганщина: етнополітична ситуація, перспективи та інструменти державного регулювання» (2015), «Донбас і Крим: місце в модерному національному проекті» (2016), «Історичний контекст формування проекту «русский мир» та практика його реалізації в Криму й на Донбасі» (2018), «Крим і Донбас: проблеми й перспективи інтеграції в модерний український проект» (2019), «Інтеграція Донбасу і Криму vs дезінтеграція України: історичний досвід, сучасні виклики» (2019) та ін.

В обговоренні доповіді взяли участь академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України академік НАН України В.А. Смолій; заступник директора Інституту політичних і етнополітичних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України член-кореспондент НАН України О.М. Майборода; віцепрезидент НАН України член-кореспондент НАН України О.О. Рафальський; почесний директор Інституту археології НАН України академік НАН України П.П. Толочко; директор Головної астрономіч-

ної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С. Яцків.

Президія НАН України зазначила, що з огляду на важливу роль етнополітичної політики в підтриманні балансу інтеграційно-дезінтеграційних процесів, забезпеченні територіальної цілісності держави в умовах етнополітичного конфлікту і гібридної війни, реінтеграції тимчасово окупованих територій необхідно продовжувати й активізувати наукові дослідження етнополітичної та етнополітичної сфери з метою пошуку наукових відповідей на сучасні виклики в етнополітичній політиці України.

* * *

Далі було заслухано інформацію першого віцепрезидента НАН України академіка НАН України **Володимира Павловича Горбуліна** про реалізацію рішень першого засідання Науково-технічної ради НАН України, яке відбулося 1 липня 2021 р. (докладніше див. Вісник НАН України, 2021, № 7).

За результатами обговорення питання про розвиток електронно-променевої технології в Україні з метою підвищення технологічного рівня та конкурентоспроможності підприємств оборонного комплексу Рада рекомендувала Президії НАН України спільно з Міністерством оборони та Міністерством промисловості України при формуванні Державної цільової оборонної програми передбачити завдання і заходи щодо розвитку та впровадження електронно-променевої технології та обладнання; створення технології та організації серійного випуску матеріалів і приладів оптоелектронної техніки.

Щодо питання про створення матеріалознавчого Центру з оцінки відповідності та взаємозамінності матеріалів критичного імпорту на базі Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України, Рада відзначила повільну та незадовільну підготовку роботу в цьому напрямі і запропонувала Міністерству промисловості України та Інституту невідкладно розпочати діяльність робочої групи з підготовки спільного наказу про створення зазначеного Центру і проекту Положення

про Центр, додатково залучивши до її складу представників Інституту проблем міцності ім. Г.С. Писаренка НАН України та інших зацікавлених установ Академії. При розробленні проекту положення про Центр слід врахувати необхідність залучення для виконання завдань Центру кадрових та матеріально-технічних ресурсів інших наукових установ НАН України.

Після обговорення питання про науково-технічне співробітництво ДП «Івченко-Прогрес» та наукових установ НАН України з метою імпортозаміщення і налагодження виробництва дослідно-промислових та промислових партій високоякісних сплавів та інших матеріалів на основі науково-технічних розробок науковців Академії Рада рекомендувала установам НАН України опрацювати питання щодо спільного із зацікавленими підприємствами фінансового та матеріально-технічного забезпечення створення необхідного дослідно-промислового та промислового обладнання, зокрема Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України спільно з ДП «Івченко-Прогрес», ДП «ДККБ «Луч» та іншими підприємствами Укроборонпрому — щодо створення промислового обладнання для вакуумно-дугового переплаву зливків високоміцних титанових сплавів, які виробляє ДП «НВЦ «Титан» ІЕЗ ім. Є.О. Патона НАН України»; Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України із залученням ДП «Івченко-Прогрес» — щодо налагодження виробництва дослідно-промислових партій новітніх алюмінієвих сплавів на виробничих потужностях АТ «Мотор Січ».

* * *

Члени Президії НАН України розглянули також низку поточних питань:

- заслухали інформацію президента НАН України академіка НАН України А.Г. Загороднього про заходи для виконання бюджетної програми «Забезпечення житлом вчених Національної академії наук України»;
- внесли зміни до Положення про програму постдокторальних досліджень у Національній академії наук України;
- оголосили конкурсний відбір для участі у програмі постдокторальних досліджень у НАН України;

- внесли зміни до розподілу обов'язків між членами Президії НАН України;
- заслухали інформацію про присудження премій академії наук України, Білорусі і Молдови;
- прийняли рішення про припинення діяльності Центру практичної інформатики НАН України шляхом приєднання установи до Інституту програмних систем НАН України;
- ухвалили рішення про припинення діяльності Науково-учбового центру прикладної інформатики НАН України шляхом його ліквідації;
- погодили представлення до нагородження відзнаками Верховної Ради України та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України працівників Академії;
- затвердили оновлені склади Міжвідомчої наукової ради НАН України та НААН з проблем агропромислового комплексу та Міжакадемічної комісії з питань сучасної біотехнології.

Призначено:

- доктора технічних наук **Жука Геннадія Вілюровича** на посаду директора Інституту газу НАН України.

Затверджено:

- доктора фізико-математичних наук **Несмелову Ольгу Володимирівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту прикладної математики і механіки НАН України;
- кандидата технічних наук **Проскудіна Валерія Миколайовича** на посаді заступника генерального директора з науково-технічної діяльності Науково-технічного комплексу «Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України»;
- доктора технічних наук **Максименка-Шейка Кирила Володимировича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України;
- кандидата біологічних наук **Паскевича Сергія Анатолійовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту проблем безпеки АЕС НАН України;
- члена-кореспондента НАН України **Денисова Віталія Юрійовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту ядерних досліджень НАН України;
- кандидата фізико-математичних наук **Тришина Володимира Васильовича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту ядерних досліджень НАН України;
- доктора технічних наук **Войтера Анатолія Петровича** на посаді заступника директора з науково-технічної роботи Інституту ядерних досліджень НАН України;

- доктора фізико-математичних наук **Брюховецького Василя Володимировича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту електрофізики та радіаційних технологій НАН України;

- доктора хімічних наук **Шермоловича Юрія Григоровича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту органічної хімії НАН України;

- доктора хімічних наук **Рассукану Юлію Вікторівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту органічної хімії НАН України;

- доктора хімічних наук **Кириченко Тетяну Іванівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України;

- кандидата біологічних наук **Восійкову Ірину Михайлівну** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України;

- **Матвєєва Сергія Вікторовича** на посаді заступника директора з науково-технічної роботи Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Сапунова Сергія Валерійовича** на посаді ученого секретаря Інституту прикладної математики і механіки НАН України;

- кандидата технічних наук **Суржик Тамілу Володимирівну** на посаді ученого секретаря Інституту відновлюваної енергетики НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Дорошко Наталію Леонідівну** на посаді ученого секретаря Інституту ядерних досліджень НАН України;

- кандидата фізико-математичних наук **Бабіча Артема Володимировича** на посаді ученого секретаря Інституту електрофізики і радіаційних технологій НАН України;

- кандидата хімічних наук **Нікітченка Віталія Сергійовича** на посаді ученого секретаря Інституту органічної хімії НАН України;

- кандидата хімічних наук **Шабанова Євгена Васильовича** на посаді ученого секретаря Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України.

Погоджено кандидатуру:

- доктора фізико-математичних наук **Ясінського Анатолія Васильовича** на посаду головного наукового співробітника Інституту прикладних проблем математики і механіки ім. Я.С. Підстригача НАН України.

Звання «Почесний доктор Національної академії наук України» присвоєно:

- президенту акціонерного товариства «Мотор Січ» доктору технічних наук **Богуславу В'ячеславу Олександровичу** за вагомий внесок у розвиток науки,

суспільний прогрес, забезпечення миру, взаєморозуміння й співробітництва між народами.

Відзнакою НАН України «За наукові досягнення» нагороджено:

- радника при дирекції Інституту прикладної математики і механіки НАН України члена-кореспондента НАН України **Гутляньського Володимира Яковича** за багаторічну плідну невтомну наукову і педагогічну працю, вагомий творчий здобуток в галузі комплексного аналізу та особистий внесок у збереження й подальший розвиток наукового потенціалу Інституту;

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — головного наукового співробітника доктора біологічних наук **Дубину Дмитра Васильовича**; директора Інституту члена-кореспондента НАН України **Мосякіна Сергія Леонідовича** — за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи.

Відзнакою НАН України «За професійні здобутки» нагороджено:

- головного наукового співробітника Інституту математики НАН України академіка НАН України **Макарова Володимира Леонідовича** за багатолітню невтомну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю, вагомий особистий внесок у розвиток математичної науки та значні здобутки в застосуванні наукових результатів при математичному моделюванні складних інструментально-технологічних систем і вимірювальних комплексів;

- завідувача відділу Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України члена-кореспондента НАН України **Нестеренкова Володимира Михайловича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю, високопрофесійні здобутки та вагомий особистий внесок у розроблення промислової технології електронно-променевого зварювання великогабаритних виробів;

- директора Державної установи «Науково-інженерний центр радіоїдрогеоєкологічних полігонних досліджень НАН України» доктора геолого-мінералогічних наук, професора, академіка НАН України **Шестопалова Вячеслава Михайловича** за високопрофесійну невтомну працю ученого — дослідника техногенних змін підземної гідросфери та вагомий особистий внесок у вивчення мінеральних вод України, картування їх розповсюдження і розроблення їх вітчизняної класифікації;

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Веденічову Ніну Петрівну**; заступника директора з наукової роботи доктора біологічних наук **Виноградову Оксану Миколаївну**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Козеко Людмилу Євгенівну**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Михайлюк Тетяну Іванівну**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Онищенка Віктора Алімовича**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Устименка Павла Митрофановича**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Федорончука Миколу Михайловича** — за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи.

Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни» нагороджено:

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Бісько Ніну Анатоліївну**; завідувача відділу доктора біологічних наук **Гелюту Василя Петровича**; завідувача відділу члена-кореспондента НАН України **Кордюм Єлизавету Львівну** — за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи.

Відзнакою НАН України «За сприяння розвитку науки» нагороджено:

- голову Консультативної ради спеціалізованого підприємства «Голографія» **Сидоренка Юрія Григоровича** за плідну співпрацю з Міжнародним центром «Інститут прикладної оптики» НАН України в галузі голографічного захисту документів та активне сприяння впровадженню наукових результатів у виробництво.

Відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця» нагороджено:

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — молодшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Бурлаку Марину Дмитрівну**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Винокурова Дениса Сергійовича**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Зикову Марію Олександрівну**; наукового співробіт-

ника кандидата біологічних наук **Мокросноп Вікторію Михайлівну**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Чусову Ольгу Олександрівну** — за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи;

- працівників наукових установ Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України — завідувача відділу Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України кандидата фізико-математичних наук **Власенко Тетяну Станіславівну**; старшого наукового співробітника Інституту технічної теплофізики НАН України кандидата технічних наук **Іванова Сергія Олександровича** — за наполегливу працю на науковій ниві та вагомий особистий здобутки у розвитку досліджень у галузі сучасної енергетики.

Подякою НАН України відзначено:

- доктора технічних наук **Шевченка Олександра Івановича** за багатолітню сумлінну працю, плідне виконання обов'язків заступника директора з науково-технічної роботи Головної астрономічної обсерваторії НАН України та особистий внесок у координацію спостережних комплексів Обсерваторії;

- провідного наукового співробітника Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України доктора технічних наук **Ліподаєва Володимира Миколайовича** за багатолітню плідну працю, вагомий високопрофесійний здобутки в галузі зварювання різномірних сталей та особистий внесок у розвиток науково-видавничої діяльності Інституту;

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — головного інженера **Брека Володимира Васильовича**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Бурову Ольгу Володимирівну**; члена-кореспондента НАН України **Вассера Солмона Павловича**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Васюк Валентину Анатоліївну**; провідного інженера **Воробйову Тамару Василівну**; начальника відділу кадрів **Зайцеву Людмилу Михайлівну**; інженера 2-ї категорії **Кислову Ольгу Анатоліївну**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Кучер Оксану Олександрівну**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Ольшанського Ігоря Григоровича**; провідного інженера **Парнякову Людмилу Борисівну**; техніка 1-ї категорії **Пасічника Віталія Дмитровича**; начальника господарчого відділу **Пашину Ніну Іванівну**; провідного інженера **Попову Людмилу Петрівну**; провідного наукового співробітника кандидата біологічних наук **Шеверу Мирослава Васильовича** — за вагомий осо-

бистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи;

- працівників наукових установ Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України — старшого наукового співробітника Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України кандидата фізико-математичних наук **Баранова Ігоря Андрійовича**; виконувача обов'язків директора Державної установи «Інститут технічних проблем магнетизму НАН України» кандидата технічних наук **Грінченка Володимира Сергійовича**; старшого наукового співробітника Інституту загальної енергетики НАН України кандидата технічних наук **Згуровця Олександра Васильовича**; старшого наукового співробітника Інституту електродинаміки НАН України кандидата технічних наук **Кучанського Владислава Володимировича** — за наполегливу працю на науковій ниві та вагомій особистій здобутки у розвитку досліджень у галузі сучасної енергетики;

- диригента Національного академічного театру опери та балету України імені Тараса Шевченка народного артиста України, доктора мистецтвознавства **Макаренка Германа Георгійовича** за багаторічну плідну творчу працю, вагомій здобутки у професійній діяльності та активне сприяння духовному розвитку і культурному збагаченню працівників Національної академії наук України.

Почесною грамотою Президії НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України нагороджено:

- провідного наукового співробітника Інституту фізики конденсованих систем НАН України доктора фізико-математичних наук **Яремка Юрія Григоровича** за багаторічну плідну наукову працю, вагомій професійній здобутки в галузі релятивістської фізики та особистий внесок у популяризацію науки серед молоді;

- головного технолога Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України **Крещука Олександра Васильовича** за багаторічну сумлінну творчу працю та значний особистий внесок у модернізацію технологічного обладнання для одержання литих виробів;

- заступника директора з науково-технічної роботи Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України доктора технічних наук **Куцана Юлія Григоровича** за багаторічну плідну наукову і науково-організаційну працю та значний особистий внесок у розвиток вітчизняної енергетики;

- головного спеціаліста Науково-організаційного відділу Президії НАН України **Чикаловець Наталію**

Миколаївну за багатолітню сумлінну працю та відповідальне ставлення до виконання посадових обов'язків;

- співробітників Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України — наукового співробітника кандидата біологічних наук **Аль-Маалі Галеба Аднановича**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Білявську Нінель Олександрівну**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Гайову Віру Павлівну**; головного бухгалтера **Дубину Олену Григорівну**; завідувача лабораторії кандидата біологічних наук **Коротченко Ірину Андріївну**; завідувача відділу доктора біологічних наук **Косаківську Ірину Василівну**; наукового співробітника кандидата біологічних наук **Нипорко Світлану Олексіївну**; провідного наукового співробітника доктора біологічних наук **Придюка Миколу Павловича**; заступника директора з загальних питань **Руденка Віктора Павловича**; завідувача лабораторії доктора біологічних наук **Цимбалюк Зою Миколаївну**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Шевченко Галину Валеріївну**; старшого наукового співробітника кандидата біологічних наук **Шиян Наталію Миколаївну** — за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної і світової біологічної науки, створення унікальних колекцій гербаріїв рослин та активне сприяння охороні та збереженню біорізноманіття рослинного світу, формуванню екологічної культури та з нагоди 100-річчя установи;

- доцента кафедри фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктора фізико-математичних наук **Аушева Володимира Єгоровича** за багатолітню плідну наукову і педагогічну працю, вагомій творчі здобутки у галузі фізики високих енергій, ядерної й нейтринної фізики та активну творчу співпрацю з науковими колективами Національної академії наук України;

- професора кафедри Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктора юридичних наук **Балюк Галину Іванівну** за багаторічну плідну працю вченого і педагога, вагомій здобутки в розвитку вітчизняної правової науки та особистий внесок у підготовку фахівців з екологічного права для Національної академії наук України;

- професора кафедри фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктора фізико-математичних наук **Єщенка Олега Анатолійовича** за багатолітню плідну працю вченого-фізика, високопрофесійну майстерність доповідного викладача та активну творчу співпрацю з науковими колективами Національної академії наук України у галузі фотоніки, нано- і біофотоніки.

За матеріалами засідання підготувала О.О. Мележик